

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การเข้ามาของสินค้าและ การลงทุนทำธุรกิจของต่างประเทศที่เปลี่ยนไป

นำเสนอที่การประชุมคณะกรรมการการค้าชายแดนและผ่านแดน สายงานอาเซียนและโลจิสติกส์ ครั้งที่ 6/2568

ดร.จิตเกษม พรประพันธ์
ผู้อำนวยการอาวุโส
ธนาคารแห่งประเทศไทย

วันพฤหัสบดีที่ 4 ธันวาคม 2568

ณ ห้อง PEP Healthy, Tasty (1011) ชั้น 10 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การเข้ามาของสินค้าและการลงทุนจากต่างชาติ ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่ไม่เหมือนเดิม

ด้วยโลกที่เชื่อมกันมากขึ้น ขณะที่ช่วงหลายปีที่ผ่านมาไทยเผชิญ
ปัญหาเชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน
ทำให้**การทำแบบเดิม** จึงอาจไม่เพียงพออีกต่อไป

CredenData

TPSO
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
Trade Policy and Strategy Office

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

หัวข้อนำเสนอ

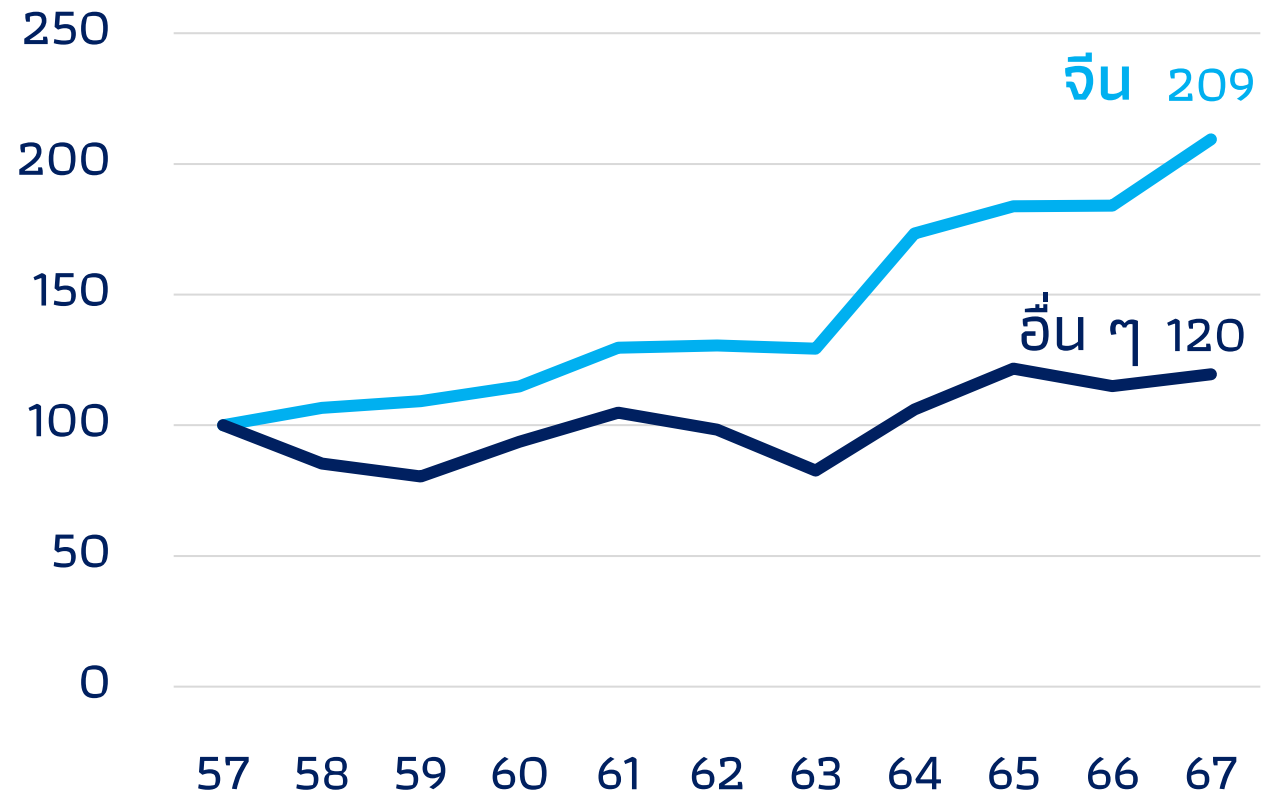
1. การเข้ามาของสินค้าต่างชาติ
2. การลงทุนทำธุรกิจของต่างชาติ
3. ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทย
4. ข้อเสนอแนะจากงานศึกษา

10 ปีที่ผ่านมา
ไทยนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น
โดยการนำเข้าจากจีน
เพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว
สำหรับประเทศอื่น ๆ
เพิ่มขึ้น 20% จากปี 2557

ดัชนีมูลค่าการนำเข้าสินค้า (ปี 2557=100)

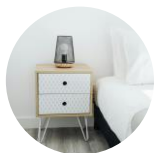

ที่มา: กรมศุลกากร คำนวณโดย ธปท.

Top 6 กลุ่มสินค้า

นำเข้าจากจีนที่แข่งกับสินค้าไทยมากที่สุด

เฟอร์นิเจอร์

เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม

เครื่องใช้ไฟฟ้า

โลหะและวัสดุก่อสร้าง

ปิโตรเคมีและพลาสติก

ยานยนต์และชิ้นส่วนรวมถึงยางล้อ

การผลิตสินค้า 6 กลุ่มข้างต้น คิดเป็น **30%** ของ GDP การผลิตภาคอุตสาหกรรมของไทย

SMEs กว่า **2 แสนราย** และ

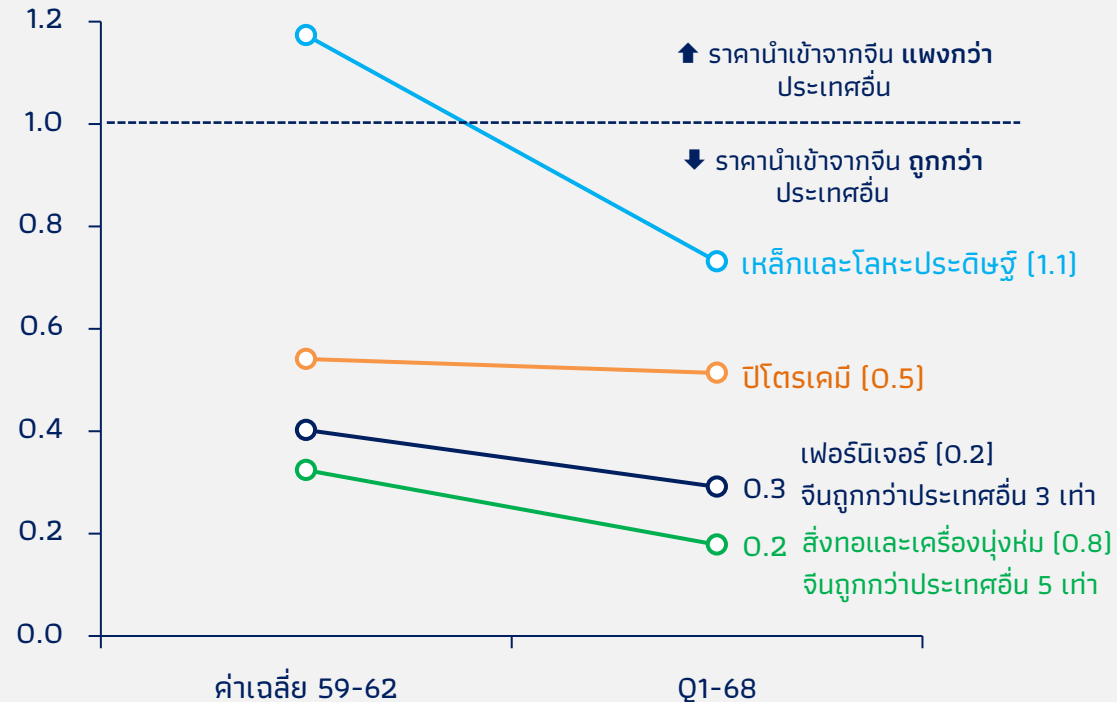
แรงงานกว่า **2 ล้านคน** อยู่ในการผลิตสินค้า 6 กลุ่มนี้

มีความเป็นห่วงใน ด้านมาตรฐานสินค้า และกฎระเบียบเดิมของไทย อาจไม่ทันกับรูปแบบธุรกิจใหม่ที่เกิดขึ้นไป

ปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้คนในประเทศไทยซื้อสินค้าจากจีนมากขึ้น
“ความหลากหลาย” และ “ราคาที่ถูกลง”

ราคานำเข้าจากจีนเทียบกับราคานำเข้าจากประเทศอื่น (เท่า)

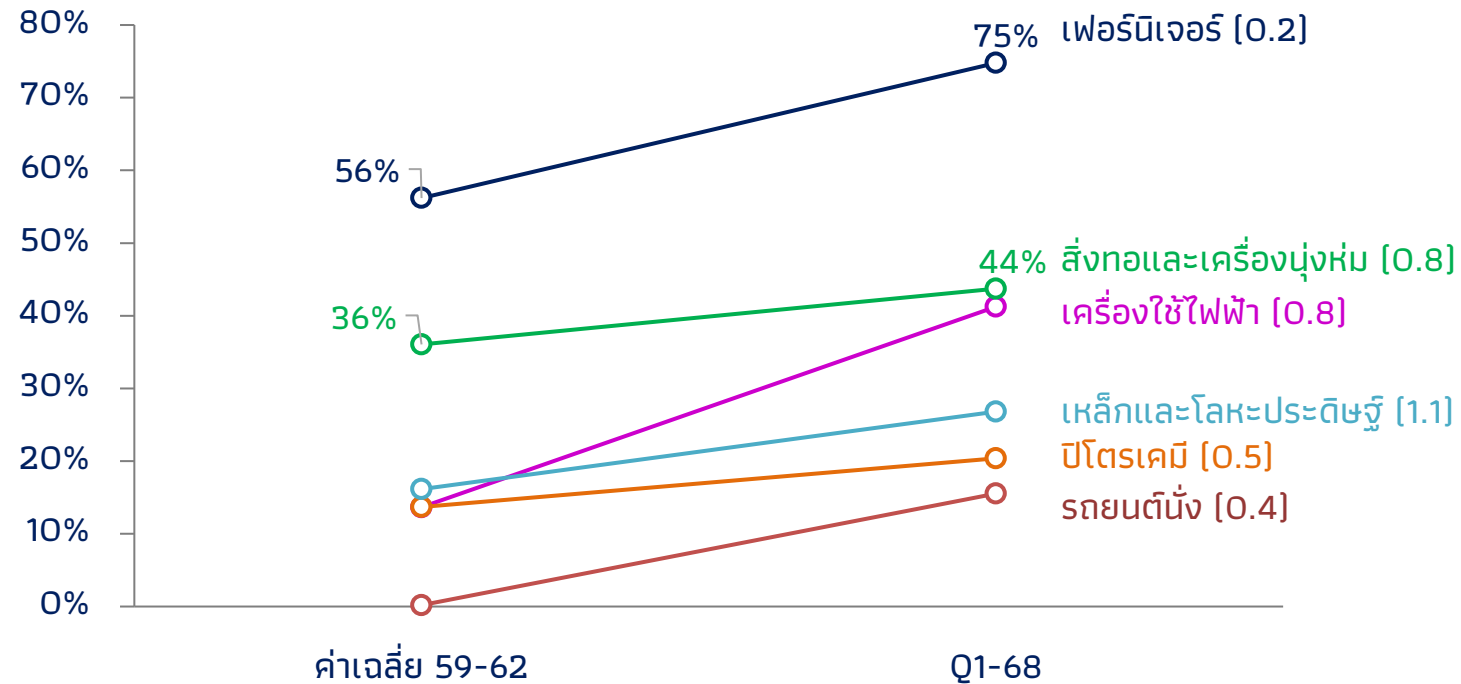
หมายเหตุ: 1/ [] คือ สัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อ GDP และ 2/ คิดเฉพาะหมวดสินค้าที่ไทยนำเข้ามากที่สุด ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสินค้าภายในหมวดนั้น ๆ

ที่มา: กรมศุลกากร คำนวณโดย ธปท.

สินค้าจากจีนมี ส่วนแบ่งในตลาดภายในประเทศไทย มากขึ้น

สัดส่วนการนำเข้าสินค้าจากจีนต่อยอดขายในประเทศไทย

หมายเหตุ: [] คือ สัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อ GDP

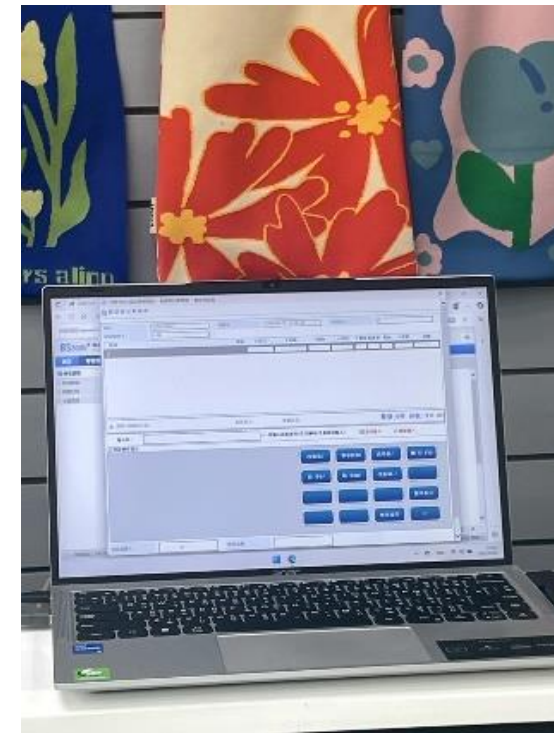
ที่มา: กรมศุลกากร และสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) คำนวณโดย ธปท.

มองไปข้างหน้าสินค้านำเข้ามามีแนวโน้มมากขึ้น

ส่วนหนึ่งเป็นผลจากภาษีตอบโต้ (Reciprocal tariff) ของสหรัฐฯ และการปรับตัวของประเทศต่าง ๆ

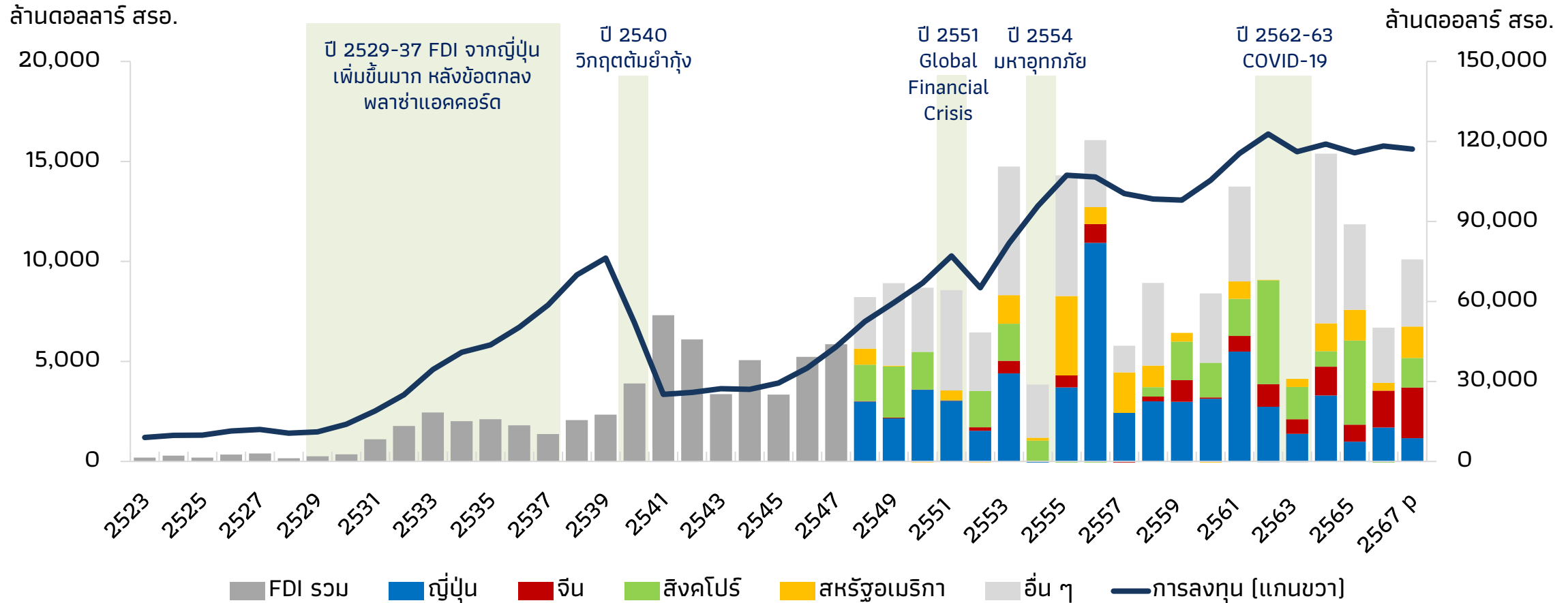
จากการลงพื้นที่พบผู้ประกอบการและผู้บริโภค พบว่า มีความห่วงใยในเรื่องมาตรฐานสินค้า ภายใต้บริบทที่ e-commerce เติบโตอย่างรวดเร็ว และกฎระเบียบเดิมของไทย อาจไม่สอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจใหม่ที่เปลี่ยนไป

ช่วง 10 ปีที่ผ่านมา แนวโน้ม FDI ที่ไหลเข้าประเทศไทยชะลอตัวลง

เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) แยกตามประเทศผู้ลงทุน

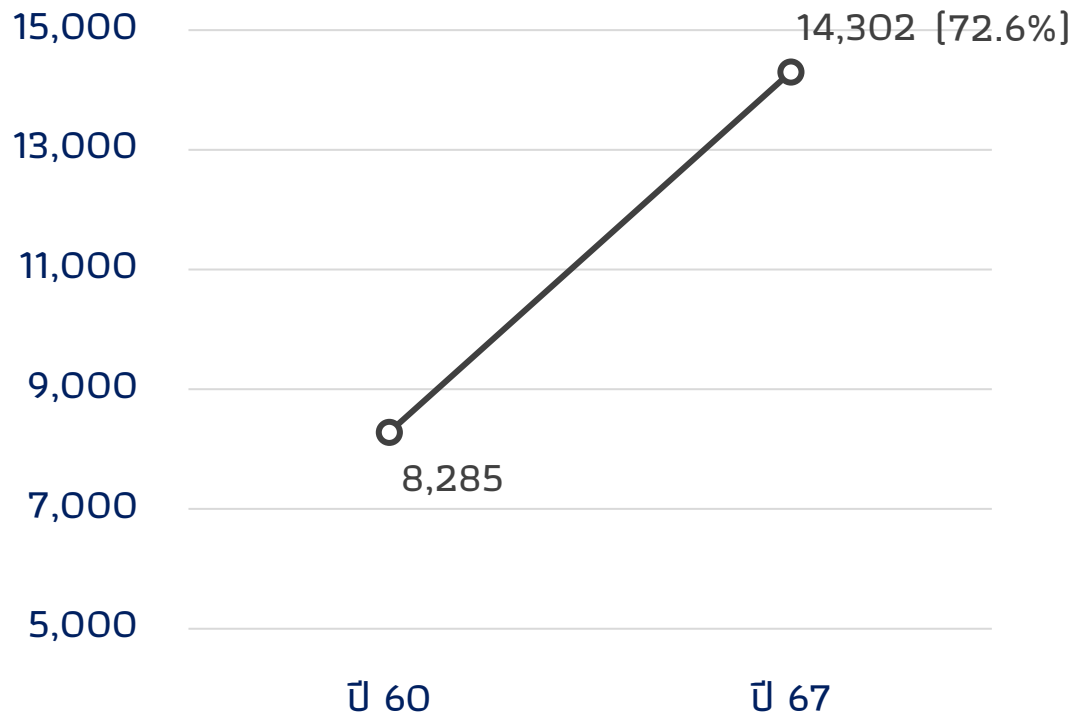

หมายเหตุ : ข้อมูล FDI รวม หมายถึง ก่อนปี 2548 ไม่มีข้อมูลแยกตามประเทศผู้ลงทุน
ที่มา : World Bank และ รพท. คำนวณโดยผู้เขียน

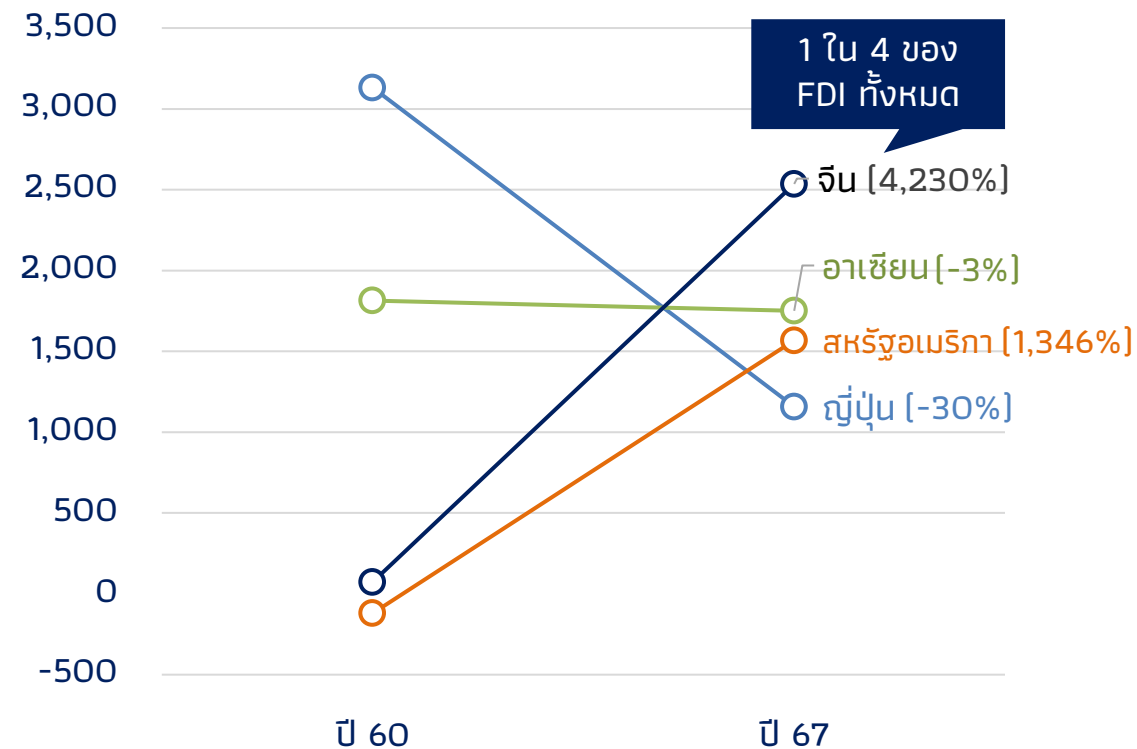

ในภาพรวมเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิของไทยเพิ่มขึ้น
และ ตั้งแต่ปี 2566 จีนนำเงินมาลงทุนในไทยมากที่สุด แซงหน้าทั้งสิงคโปร์ สหรัฐฯ และญี่ปุ่น

เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ รวมทุกประเทศ
[Net Inflow Foreign Direct Investment]
[หน่วย: ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.]

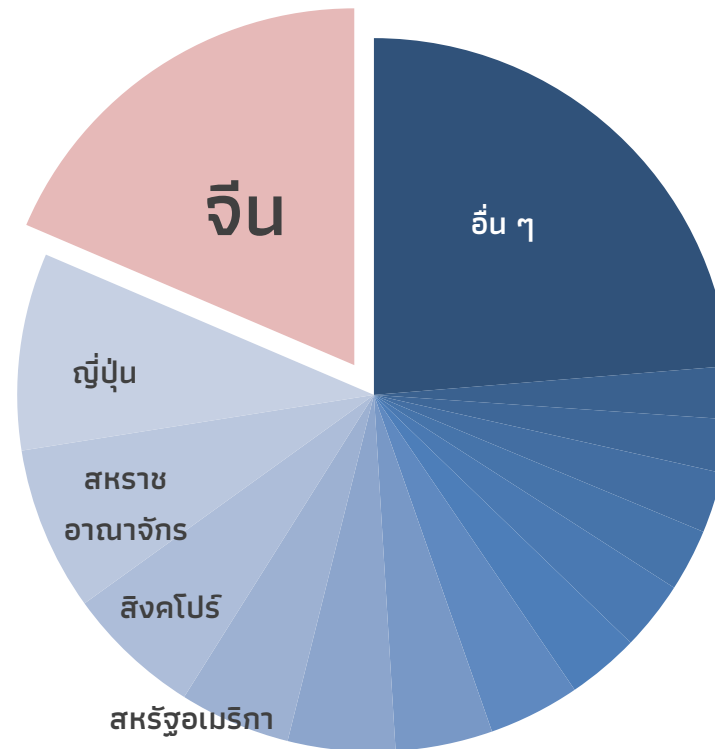
เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ จำแนกตามประเทศหลัก
[Net Inflow Foreign Direct Investment]
[หน่วย: ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.]

1 ใน 5 ของจำนวนบริษัทต่างชาติ ที่มาจดทะเบียนทำธุรกิจในไทย เป็นชาวจีน รองลงมา คือ ญี่ปุ่น

สัดส่วนจำนวนธุรกิจแบ่งตามสัญชาติผู้ถือหุ้น ปี 2566

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

Top 3 sectors ที่ธุรกิจต่างชาติเข้ามา ลงทุนในไทยมากที่สุด

1. อสังหาริมทรัพย์

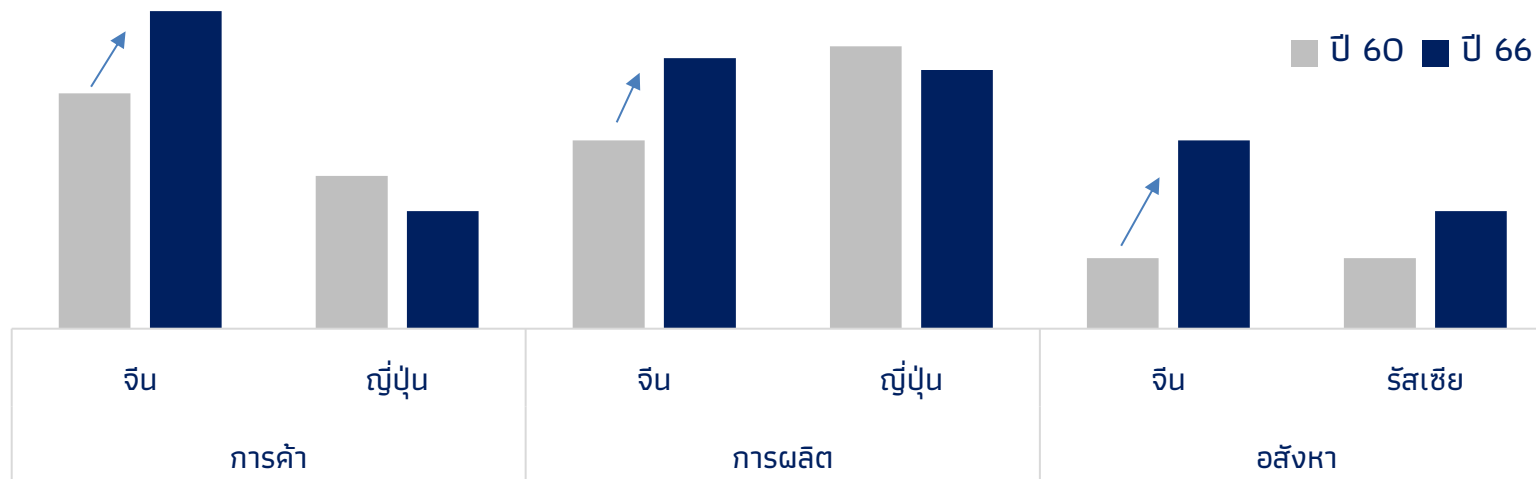

2. การผลิต

3. การค้า

สัดส่วนธุรกิจรายสัญชาติจำแนกตามประเภทธุรกิจ

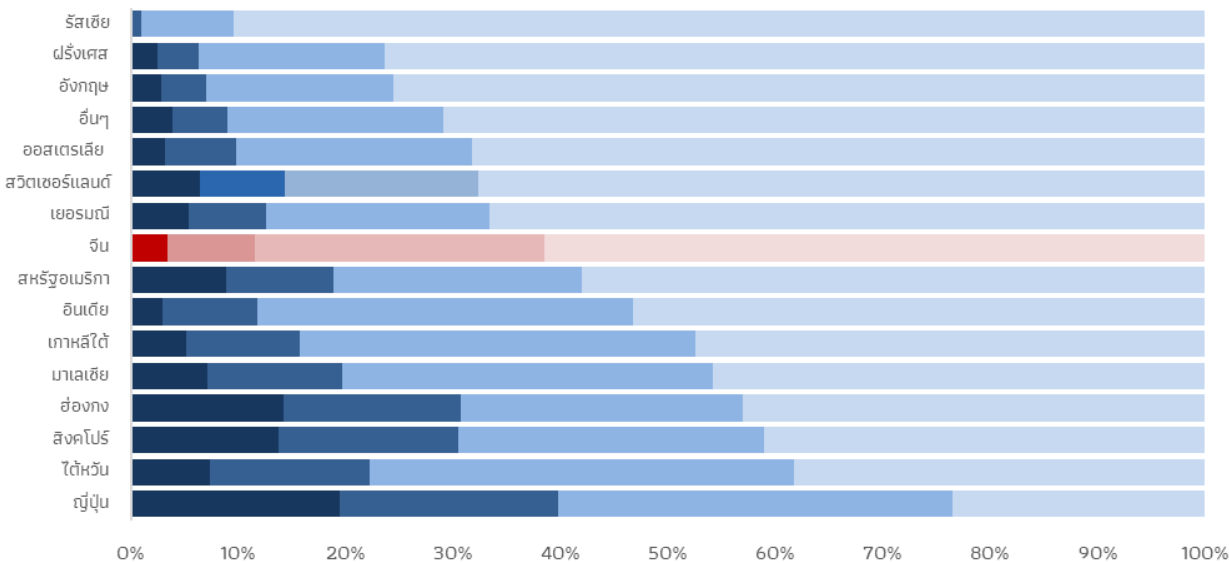
“ ประเด็นน่าสนใจ คือ
จีนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น
ใน sectors หลัก ”

มีขนาด พบว่า จำนวนธุรกิจจีนที่เข้ามาในไทยเกือบ 90% เป็นธุรกิจขนาดเล็กและ micro ขณะที่เงินลงทุนราว 50% มาจากธุรกิจขนาดกลางและใหญ่

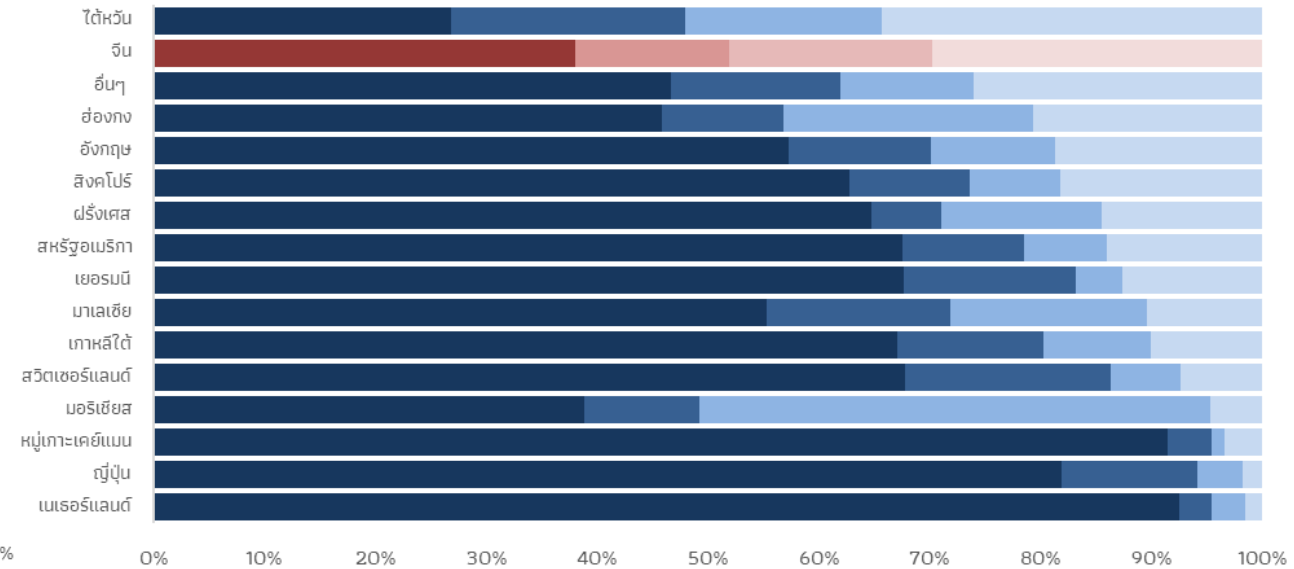
สัดส่วนจำนวนธุรกิจ แบ่งตามขนาดธุรกิจ

■ Large ■ Medium ■ Small ■ Micro

สัดส่วนเงินลงทุน แบ่งตามขนาดธุรกิจ

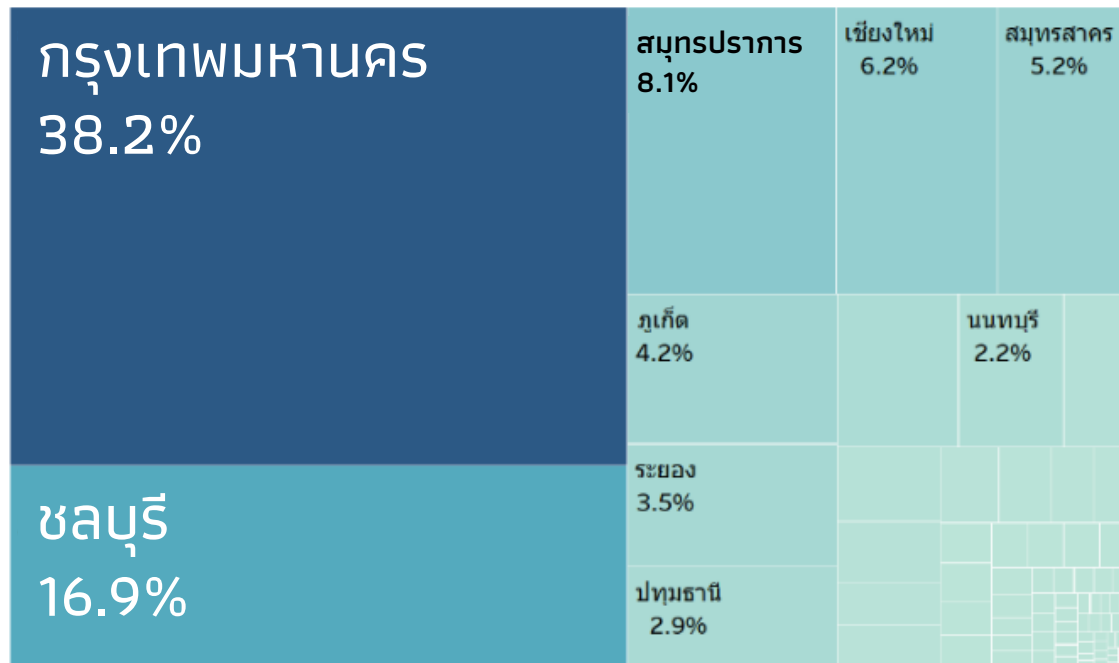
■ Large ■ Medium ■ Small ■ Micro

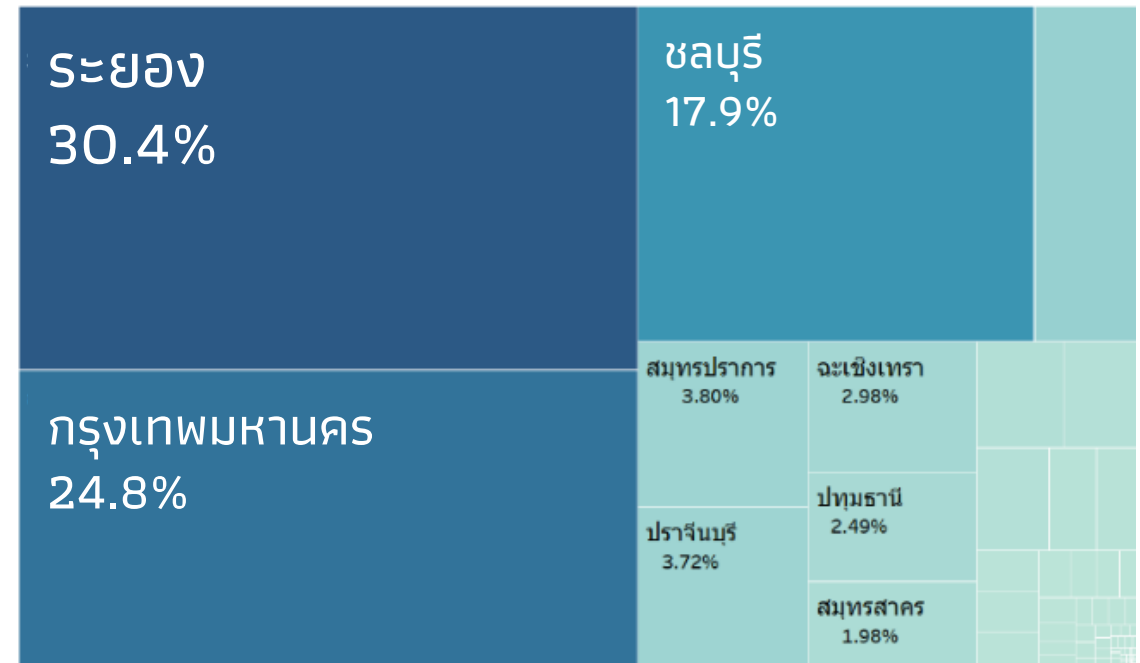

3 ใน 4 ของจำนวนธุรกิจต่างชาติ และมูลค่าการลงทุนเกือบทั้งหมด กระจุกตัวอยู่ใน กทม. ปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคกลางในเมืองหลักและพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม

สัดส่วนจำนวนธุรกิจที่มีสัญชาติจีนถือหุ้น ปี 2566

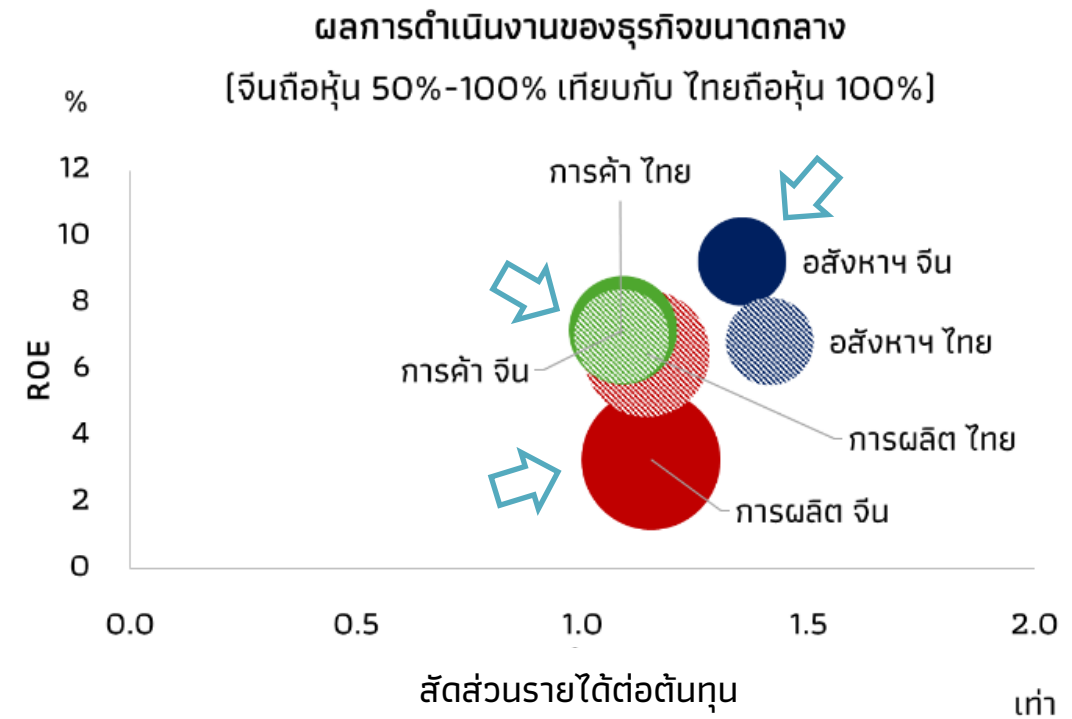
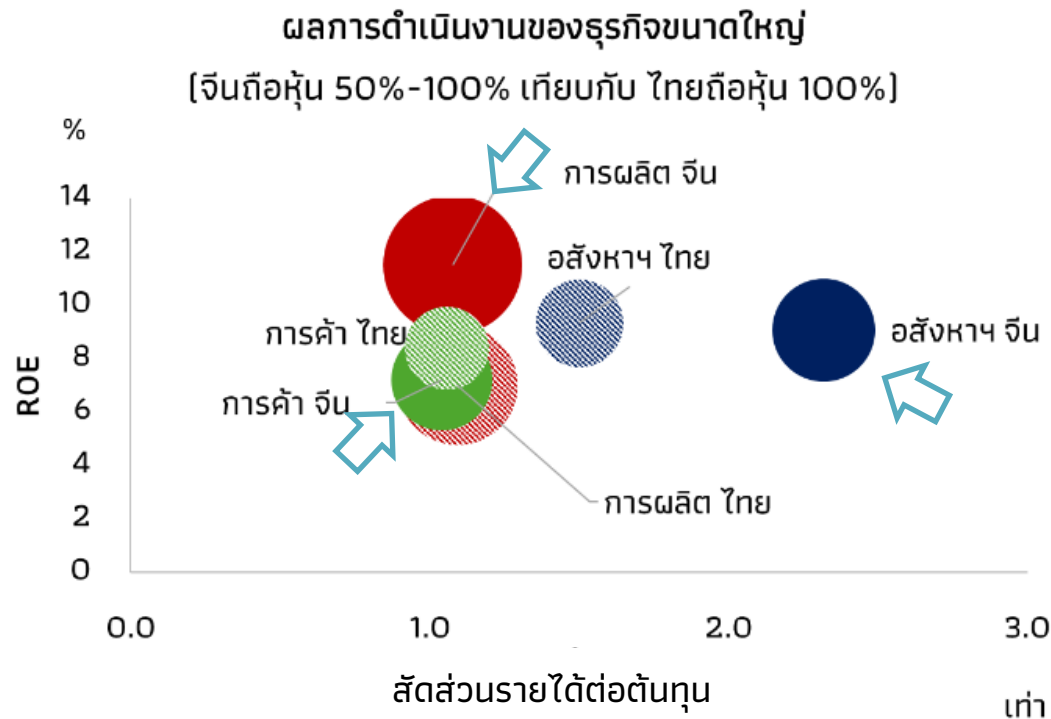
สัดส่วนมูลค่าการลงทุนธุรกิจที่มีสัญชาติจีนถือหุ้น ปี 2566

- ❑ ภูเก็ตและสมุทร เป็นการเข้ามาทำธุรกิจของชาวรัสเซียมากขึ้นในช่วง 3-4 ปีหลัง ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ร้านอาหาร และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ภาพรวมธุรกิจที่มีชาวจีนถือหุ้น [50-100%] มีผลประกอบการดีกว่าธุรกิจคนไทยถือหุ้น 100% ทั้งในธุรกิจขนาดใหญ่และกลาง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการใช้เทคโนโลยี ความเร็วในการปรับตัว และเครือข่ายทางธุรกิจซึ่งเชื่อมโยงกับตลาดที่ใหญ่

ข้อสังเกต: ธุรกิจการผลิตรายกลางของจีนที่ส่วนใหญ่ พบว่า มี ROE ต่ำกว่าของไทย ส่วนหนึ่งจากโครงสร้างเงินทุนที่เน้นใช้เงินทุนจากผู้ถือหุ้นเป็นหลัก ในช่วงแรกของการดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่ธุรกิจจีนจะเพิ่งเปิดดำเนินการในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ขณะที่ไทยดำเนินการมานานมากกว่า 10 ปี

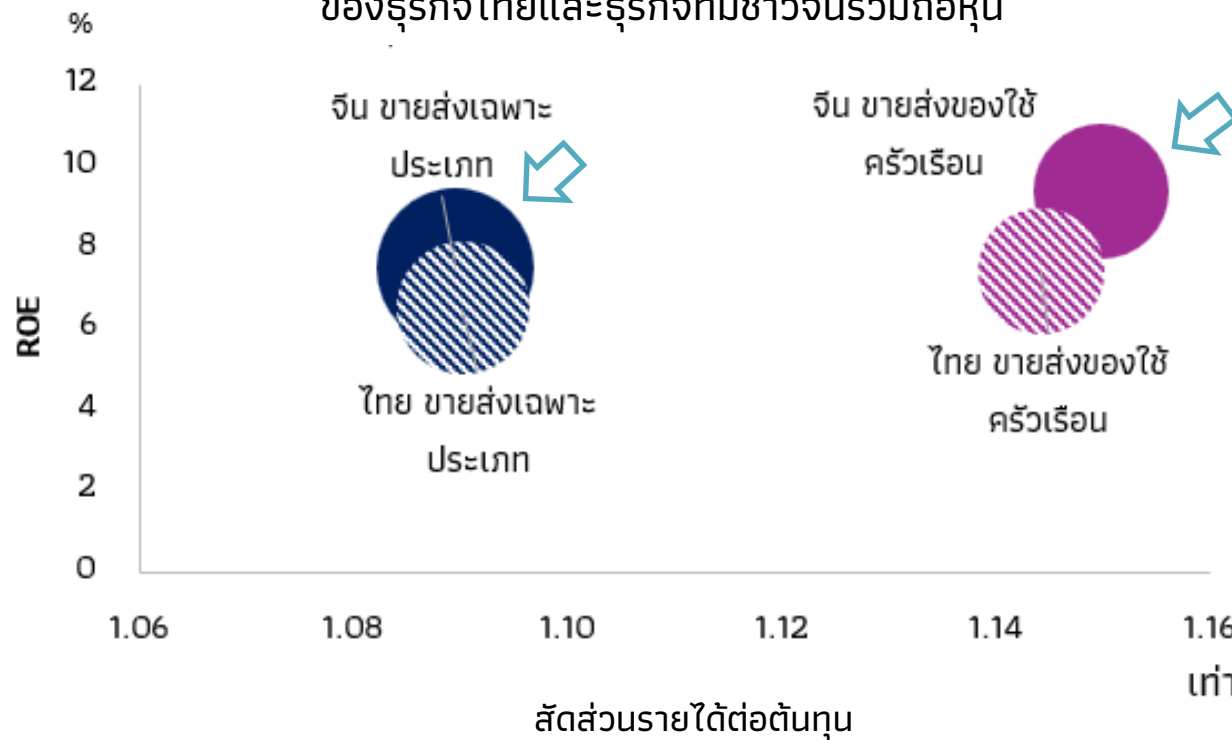
หมายเหตุ: [1] ขนาดของวงกลม (bubble) คือ รายได้ [2] วงกลมสีเข้ม แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจจีน และวงกลมอ่อน แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจไทย [3] ข้อมูลปี 2566 [4] ROE ความคุ้มค่า และรายได้ แสดงค่ามาตรฐานของบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมของไทยและจีน และ [5] เปรียบเทียบระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และกลางที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีน และชาวไทยเท่านั้น เนื่องจาก 90% ของรายได้ธุรกิจที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีนกระจุกในธุรกิจขนาดใหญ่และกลาง

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

ผลประกอบการของธุรกิจในแต่ละอุตสาหกรรม (Sector)

เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน
กลุ่มธุรกิจขายส่งของใช้ครัวเรือนและขายส่งเฉพาะประเภท
ของธุรกิจไทยและธุรกิจที่มีชาวจีนร่วมถือหุ้น

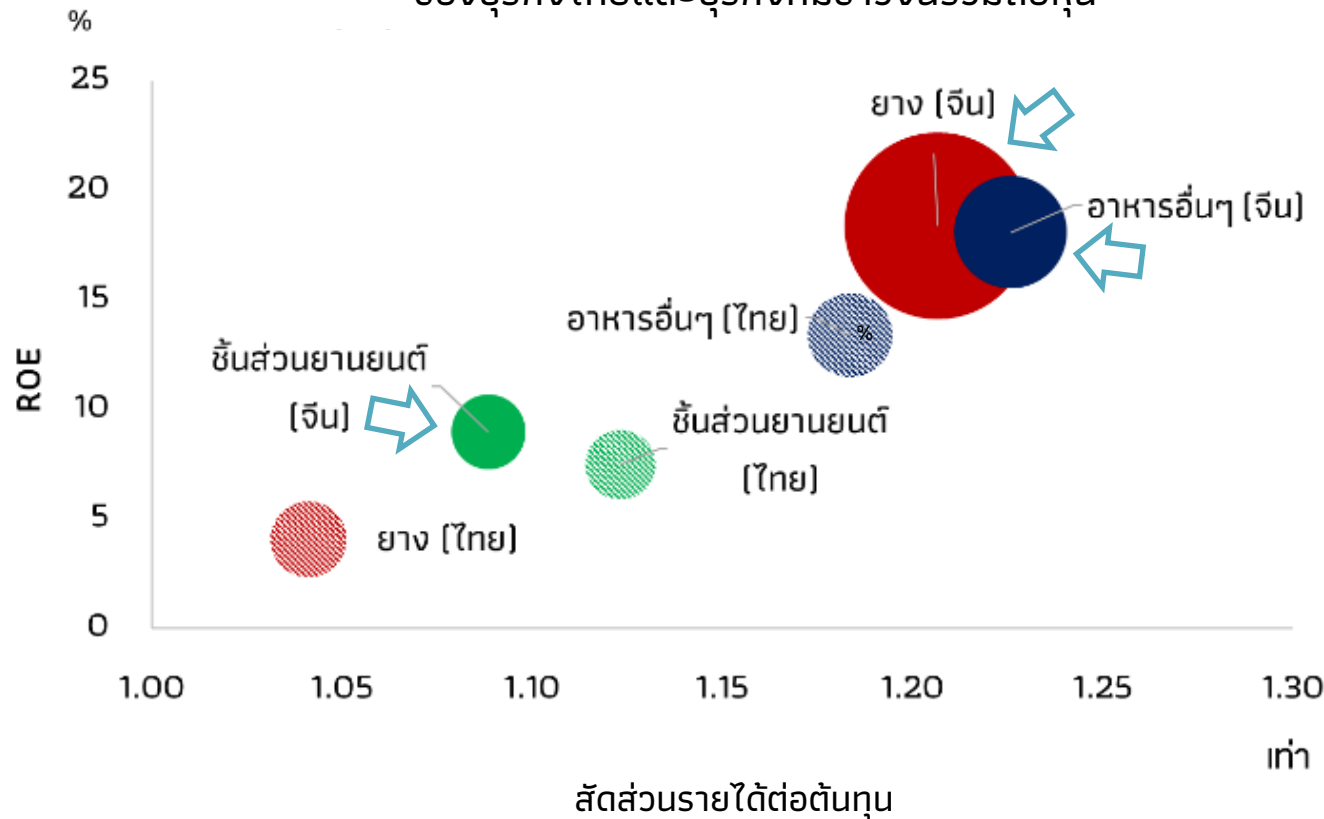
“ธุรกิจภาคการค้าขนาดกลางและใหญ่ที่มีชาวจีนร่วมถือหุ้น เช่น ธุรกิจขายส่งของใช้ในครัวเรือนและขายส่งเฉพาะประเภท* มีผลประกอบการดีกว่าธุรกิจไทย ทั้งในแง่การทำกำไร และรายได้ที่มากกว่าต้นทุน ”

หมายเหตุ: [1] ขนาดของวงกลม (bubble) คือ รายได้ [2] วงกลมสีเข้ม แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจจีน และวงกลมอ่อน แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจไทย [3] ข้อมูลปี 2566 [4] ROE ความคุ้มค่า และรายได้ แสดงค่ามัธยฐานของบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมของไทยและจีน และ [5] เปรียบเทียบระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และกลางที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีน และชาวไทยเท่านั้น เนื่องจาก 90% ของรายได้ธุรกิจที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีนกระจุกในธุรกิจขนาดใหญ่และกลาง / * เช่น ของเสียและเศษวัสดุ และวัสดุก่อสร้างและโลหะ

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน กลุ่มธุรกิจผลิตยาง ชิ้นส่วนยานยนต์ และอาหาร
ของธุรกิจไทยและธุรกิจที่มีชาวจีนร่วมถือหุ้น

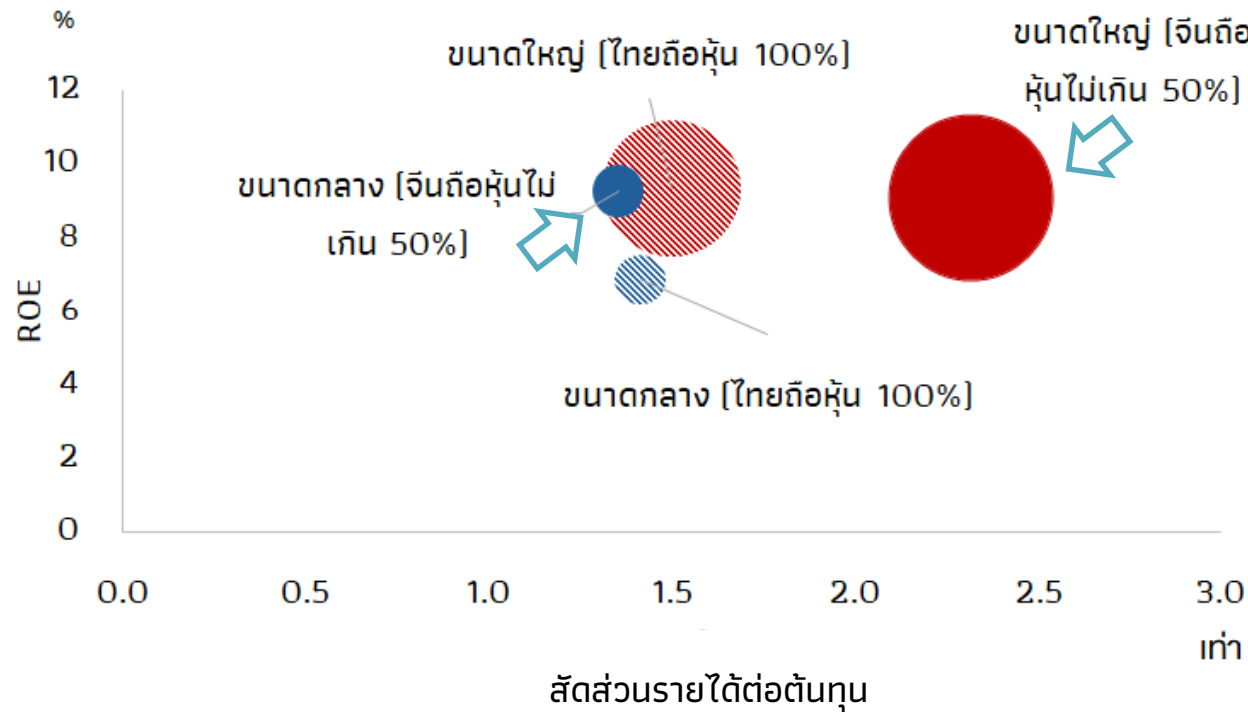

“ธุรกิจการผลิตขนาดใหญ่
ที่มีชาวจีนร่วมถือหุ้น เช่น การผลิตยาง
ชิ้นส่วนยานยนต์ และอาหาร
มีผลการดำเนินงานด้านรายได้
และกำไรดีกว่าธุรกิจไทย”

หมายเหตุ: [1] ขนาดของวงกลม [bubble] คือ รายได้ [2] วงกลมสีเข้ม แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจจีน และวงกลมอ่อน แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจไทย [3] ข้อมูลปี 2566 [4] ROE ความคุ้มค่า และรายได้ แสดงค่ามัธยฐานของบริษัท
ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมของไทยและจีน และ [5] เปรียบเทียบระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และกลางที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีน และชาวไทยเท่านั้น เนื่องจาก 90% ของรายได้ธุรกิจที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีนกระจุกในธุรกิจขนาดใหญ่และกลาง
ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน กลุ่มธุรกิจอสังฯ (ขนาดใหญ่และขนาดกลาง)
ของธุรกิจไทยและธุรกิจที่มีชาวจีนร่วมถือหุ้น

“ธุรกิจอสังฯ ขนาดใหญ่ที่มี
ชาวจีนร่วมถือหุ้น มีผลการดำเนินงาน
ดีกว่าธุรกิจไทย ทั้งในมิติรายได้และกำไร
ที่อยู่ระดับสูง อีกทั้งมีต้นทุนและค่าใช้จ่าย
ในการขายที่ต่ำกว่า ”

หมายเหตุ: [1] ขนาดของวงกลม (bubble) คือ รายได้ [2] วงกลมสีเข้ม แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจจีน และวงกลมอ่อน แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจไทย [3] ข้อมูลปี 2566 [4] ROE ความคุ้มค่า และรายได้ แสดงค่ามัธยฐานของบริษัท
ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมของไทยและจีน และ [5] เปรียบเทียบระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และกลางที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีน และชาวไทยเท่านั้น เนื่องจาก 90% ของรายได้ธุรกิจที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวจีนกระจุกในธุรกิจขนาดใหญ่และกลาง

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

แต่ในภาพรวมไทยอาจได้รับประโยชน์ไม่เต็มที่ เพราะธุรกิจต่างชาติส่วนใหญ่ใช้ local content ในไทยไม่มาก รวมทั้งแรงงานไทยที่มีทักษะตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมยังไม่เพียงพอ

สัดส่วนการใช้วัตถุดิบในประเทศ [local content]

สัญชาติ	% local content	
	อิเล็กทรอนิกส์	ยานยนต์และชิ้นส่วน
ญี่ปุ่น	47	68
จีน	13	29
อื่นๆ	37	28
เฉพาะสหรัฐฯ	2	36

หมายเหตุ: สัดส่วนการใช้วัตถุดิบในประเทศเฉลี่ยรายอุตสาหกรรมคำนวณจากข้อมูลการขอรับการส่งเสริมการลงทุนรายโครงการ โดยครอบคลุม 693 โครงการ ตั้งแต่ปี 2566-2567
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) คำนวณโดย รพท.

ข้อเสนอแนะจากงานศึกษา

1. **มาตรการเร่งด่วนอันดับแรก คือ กำกับดูแลการนำเข้าสินค้าให้เป็นไปตามมาตรฐาน** เพื่อให้ไทยไม่เสียเปรียบในเวลาอันรวดเร็ว และมีเวลาปรับตัว รวมทั้งเป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการภายในประเทศไทยด้วย
2. **ทบทวนแนวทางการให้สิทธิประโยชน์การลงทุน (Investment)** ได้แก่ การให้สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้นกับการลงทุนผ่าน joint venture และการปรับปรุงการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามเงื่อนไขสิทธิประโยชน์เป็นระยะ เช่น ทุก 3 ปี เพื่อพิจารณาต่ออายุสิทธิประโยชน์
3. **ขยายตลาดเพื่อกระจายสินค้า** อาทิ เร่งเจรจาสัญญา Free Trade Area (FTA) เพื่อสนับสนุนธุรกิจในการหาตลาดใหม่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้แก่ธุรกิจได้ทางหนึ่ง ขณะเดียวกันธุรกิจจำเป็นต้องปรับตัว ทั้งขายสินค้ามูลค่าเพิ่ม / คุณภาพสูง สินค้ามีเอกลักษณ์ เจาะลูกค้าเฉพาะกลุ่ม เพราะหากยังพึ่งการผลิตแบบที่ไม่ได้ economies of scale การซื้อมาขายไป ขายสินค้าทั่ว ๆ ไป ธุรกิจไทยจะแข่งขันได้ยาก

ขอบคุณครับ

Q & A

ดร.จิตเกษม พรประพันธ์ ฝ่ายเศรษฐกิจการเงินภูมิภาค รพท.

ประสบการณ์การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจจริง การเข้าถึงบริการทางการเงิน
และการทำกับสถาบันการเงิน

จบปริญญาเอกด้านนโยบายสาธารณะ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

ชอบแลกเปลี่ยนพูดคุยกับคนหลากหลาย เพื่อนำมาประกอบการทำงานดูแลเศรษฐกิจจริง

Scan Me

Download งานศึกษาฉบับเต็ม